

Rechtszaak nertsenfokverbod

In 2014 stelde de Rechtbank in Den Haag het nertsenfokverbod buiten werking. Tijdens de rechtszaak stond niet zozeer het nertsenfokverbod zelf ter discussie, maar voornamelijk het feit dat de schadevergoeding voor de nertsenhouders niet was uitgewerkt. Dat het nertsenfokverbod met onmiddellijke ingang buiten werking werd gesteld was zorgelijk. Bont voor Dieren riep aan de hand van het vonnis de staatssecretaris op snel werk te gaan maken van de uitwerking van de compensatie en in hoger beroep te gaan. Momenteel zijn we in afwachting van beiden.

Het buiten werking stellen van het nertsenfokverbod is een ramp. De nertsenfokkers mogen namelijk weer uitbreiden. Ook staan Europese initiatieven tot fokverboden op een laag pitje in afwachting van de Nederlandse situatie. Dit ondanks de afschuw van deze wrede industrie die onder een groot deel van de bevolking heerst. In september besloot Bont voor samen met de Dierenbescherming een grootschalige campagne te gaan voeren. De campagne heet Samen tegen Bont en gaat gepaard met een petitie, diverse straatacties en een campagnesite. Bont voor Dieren en de Dierenbescherming organiseerden een publieke actie om steun te betuigen aan het nertsenfokverbod. Onder de slogan: *"Samen Tegen Bont: Nederland wil geen bontfokkerijen"* spraken vrijwilligers van beide organisaties passerend publiek en politici aan. Ze werden uitgenodigd bloemen en een persoonlijke boodschap te bevestigen aan een levensgrote nertsenkooi.

Over het vonnis

In het vonnis van 21 mei 2014, heeft de Rechtbank Den Haag het verbod pelsdierhouderij buiten werking gesteld. Het verbod geldt met ingang van 15 januari 2013, maar pelsdierhouders die aan specifieke voorwaarden voldoen, mogen nog tot 1 januari 2024 hun bedrijf uitoefenen. Verder voorziet het verbod in een paar (bij AMvB uit te werken) flankerende maatregelen. Met de uitfaseringsperiode wordt de nertsenhouders een 'compensatie in de vorm van tijd' geboden in plaats van een compensatie in geld. De gedachte hierbij is dat nertsenhouders gedurende de uitfaseringsperiode de gelegenheid hebben een redelijke vergoeding te verwerven, onder meer ook voor de investeringen die zij hebben moeten doen om vóór 1 januari 2014 aan verplichte dierenwelzijnseisen te voldoen. Met ingang van 1 januari 2024 mogen pelsdierhouders hun bedrijf in het geheel niet meer uitoefenen.

Vanwege dit verbod hebben onder andere diverse nertsenhouders en de NFE de Staat der Nederlanden voor de burgerlijke rechter gedagvaard, onder meer ook omdat zij van mening zijn dat de wet niet voorziet in een volledige of althans adequate schadevergoedingsregeling. Volgens de nertsenhouders zijn de uitfaseringsperiode en de flankerende maatregelen niet als zodanig aan te merken. De Rechtbank Den Haag oordeelde vervolgens het nertsenfokverbod in strijd met artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM, waarin de bescherming van het eigendomsrecht is geregeld. De rechtbank stelt vast dat het nertsenfokverbod reeds vóór 1 januari 2024 (aanzienlijke) schade

toebrengt en valt vervolgens over de wijze waarop – door de uitfaseringsperiode en de flankerende maatregelen – is voorzien in compensatie van pelsdierhouders. Volgens de rechtbank zijn de voorziene maatregelen onvoldoende om te spreken van de ingevolge artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM benodigde ‘fair balance’ tussen enerzijds het met de wet te dienen algemeen belang en anderzijds de bescherming van de belangen van pelsdierhouders. De rechtbank oordeelde dat op dat moment niet kon worden vastgesteld dat pelsdierhouders voor de schade die zij door de wet lijden enige, laat staan adequate, vergoeding is of zal worden geboden. Bijkomend feit is dat de hoge kosten die zijn gemaakt voor de verplichte dierenwelzijnsinvesteringen niet worden gecompenseerd:

Uitfaseringsperiode 4.15. “Nu de uitfaseringsperiode als een maatregel van regulering van eigendom heeft te gelden en vaststaat dat de pelsdierhouders daarmee reeds schade wordt toegebracht, kan deze periode uit de aard der zaak geen compensatie vormen voor de daaropvolgende zeer zware vorm van regulering daarvan, per 1 januari 2024. De pelsdierhouders hebben bovendien gemotiveerd betwist dat na de uitfaseringsperiode voor hen geen schade zal resteren. De rechtbank acht dit ook onwaarschijnlijk, nu hen de met de pelsdierhouderij samenhangende verdien capaciteit volledig wordt ontnomen en het voorts reëel is te veronderstellen dat meerdere pelsdierhouders om uiteenlopende redenen (zoals weglloop van personeel, ziekte pelsdierhouder zelf, weigering van benodigde externe financiering et cetera) onverhoopt niet in staat zullen zijn om de uitfaseringsperiode optimaal te benutten.”

Flankerende maatregelen 4.16. “Nog onduidelijk is wat de in de Wet verbod pelsdierhouderij opgenomen flankerende maatregelen precies zullen inhouden, hoe hoog de uit te keren bedragen zullen zijn en wie daarvoor te zijner tijd eventueel in aanmerking zullen komen. Zo is nog in voorbereiding een algemene maatregel van bestuur waarin een tegemoetkoming in de kosten van sloop en ombouw zal worden opgenomen, hebben eisers onbetwist gesteld dat, in het geval te zijner tijd geen stakingswinst resulteert, een verruimde herinvesteringsreserve een ‘leeg ei’ is en kan tot slot niet worden ingeschat hoe de minister zijn in de wet neergelegde discretionaire bevoegdheid te zijner tijd zal benutten. Daarmee kunnen deze flankerende maatregelen thans niet als vorm van compensatie in de beoordeling worden betrokken.”

4.17. “Nu derhalve vanaf 15 januari 2013 sprake is van regulering van eigendom en per 1 januari 2024 sprake zal zijn van een zeer zware vorm van regulering van eigendom, ten gevolge waarvan de pelsdierhouders ernstig financieel (zullen) worden getroffen, zonder dat op dit moment kan worden vastgesteld dat hen daarvoor enige, laat staan adequate, vergoeding is/zal worden geboden, is geen sprake van fair balance. Dat betekent dat daarmee bij deze stand van zaken de in de Wet verbod pelsdierhouderij neergelegde maatregelen disproportioneel en in strijd met art. 1 EP zijn. Het gevorderde onder I. primair is toewijsbaar.”